

REFERAT Ø-udvalget d. 31-05-2024

Mødedato Fredag d. 31. maj 2024 kl. 10:00

Mødested M21 Faaborg

Indholdsfortegnelse

Positive historier fra øerne.....	3
Nyt fra kommunen.....	4
Siden sidst.....	5
Punkter fra Avernakø.....	7
Punkter fra Lyø.....	10
Affaldshåndtering på øerne - invitation til dialog.....	11
Behandling af ansøgning om støtte til projekt på Øerne - Ø-udvalgets anbefalinger og kommentarer	12
Evt.....	14

Punkt 20: Positive historier fra øerne

00.01.00-A00-4-22

Beslutning

Bjørnø:

- God dag på Bjørnø i forbindelse med Geoparkdagene
- Der kommer snart p-pladser ved færgen!
- Kreacafeen har åbningsreception i dag (31. maj 2024).
- Vi har haft strandrensning, som var rigtig velbesøgt
- QR-koderne er kommet op
- Økobo har åbnet Bjørnø Gårdbutik

Lyø:

- Der var mellem 75 og 80 mennesker til strandrensning påskelørdag
- Alle spisestederne er næste åben nu
- Alle QR-koder på øen er sat op
- Øen er næsten ved at være på plads igen efter stormen, nu mangler der mest vejene,

Avernakø

- Vi har fået ny havnefoged
- Vi har fået ny forpagter i havnecafeen - og mange frivillige har lagt kræfter i at få havneområdet og cafeen ryddet op og renoveret.
- Handikaptoliet virker
- Vi har haft strandrensning med ca. 70 mennesker
- QR-koderne er sat op!
- Vi har fået solceller på købmandsgården
- Der er flere børn på vej??
- Øbo er solgt og lavet til B&B
- Vi har nu 4 spisesteder
- Hjemmeplejen er på øerne og det er dejligt at se at de er en del af øen

Punkt 21: Nyt fra kommunen

00.01.00-A00-4-22

Sagsfremstilling

1) Faaborg-Midtfyn kommune får besøg af borgmester Joachim Stoll fra kommunens tyske venskabsby Kapplen. Joachim besøger Lyø lørdag den 15. juni.

Beslutning

Alle interesserede inviteres til åben temadrøftelse den 12. juni kl. 14 - 15:30 i Byrådssalen i Faaborg. Her vil §17.4 udvalget Liv i lokalsamfundene og på øerne fremlægge deres 21 forslag og der er mulighed for at drøfte dem med udvalget og kommunalbestyrelsen.

Punkt 22: Siden sidst

00.01.00-A00-4-22

Sagsfremstilling

1)

Udvalget har modtaget en henvendelse fra Beredskab Fyn som tilbyder at deltage på Ø-udvalgsmøde 1 gang årligt:

"Hej Johanne.

Jeg har fået fortalt, at du er sekretær for ø-udvalget og derfor stiler jeg denne mail til dig.

Jeg har ansvaret for Ø-beredskaberne under Beredskab Fyn, herunder også Bjørnø, Avernakø og Lyø. I den forbindelse, deltager jeg gerne i et af jeres Ø-udvalgsmøder en gang om året, hvis det passer med kalenderen mm.

I er velkomne til at sende en invitation når det er aktuelt og hvis du finder det relevant.

Venlig hilsen

Kristian Hofman

Operativ leder / Indsats og støtte

Tlf: 23 45 99 82

E-mail: knhof@beredskabfyn.dk

2) Kommunens juridiske afdeling har undersøgt mulighederne for at sælge reklameplads.

Spørgsmål:

Er det muligt at bruge reklamer eller sponsorer for at forbedre Ø-færgens økonomi?

Svar:

Kommunen må som udgangspunkt ikke reklamere for private virksomheder, da kommunen som hovedregel ikke må støtte en privat virksomhed; hverken direkte eller indirekte. Det er et princip i kommunalfuldmagtsreglerne.

Hvis en kommune reklamerer for en privat virksomhed, støtter kommunen indirekte virksomheden. Det må kommunen derfor ikke som hovedregel. Det har ingen betydning, om reklamen er fysisk eller digital, eller om virksomheden har betalt for reklamen.

Kommuner må dog gerne sælge reklameplads på ejendomme og løsøre. Dette er en undtagelse til ovenstående hovedregel.

Reklameloven giver nemlig kommunen lov til at sælge reklameplads på kommunens fysiske aktiver; for eksempel bygninger, grunde, køretøjer, inventar og informationsbreve.

Reklameloven er derfor en undtagelse til hovedreglen om, at kommuner ikke må reklamere for private virksomheder. Det er en betingelse, at kommunen opkræver markedsprisen for reklamepladsen.

Elektroniske og digitale medier er ikke omfattet af reklameloven, så en kommune må ikke sælge reklameplads på sin hjemmeside til private virksomheder, ligesom der heller ikke må køre reklamer på et TV eller på andre digitale platforme.

Da der kan være mulighed for at sælge reklameplads til markedspris, har jeg for god ordens skyld også undersøgt, om der kan være noget i lokalplanen omkring havnen, der kan spænde ben:

Arealet omkring Ø-færgen, er omfattet af en lokalplan, hvoraf fremgår, at skiltning i forbindelse med reklamering, information eller henvisning max må have et areal på 0,5 m². Skiltning må ikke være lysende, belyst eller være bevægeligt, jf. lokalplanen § 8.3.

Der er dog tidligere på Kanalvej givet dispensation til opstilling af info-standere omkring projekt højvandssikring på ca. 1 x 2 m, men det var kun i en tidsbegrænset periode på ca. 3 mdr.

Hvis man vælger at sælge reklamer, og der i den forbindelse skal skiltes, er der brug for et konkret skilteprojekt (placering, størrelse, højde m.m.) før By, Land og Kultur kan tage stilling til eventuel dispensation og/eller tilladelse dertil.

I er velkommen til at vende tilbage, hvis ovenstående giver anledning til flere spørgsmål.

Beslutning

Ad 1) det er en god ide – Kristian inviteres med ud til næste møde. Øerne ønsker derudover at der bliver nedskrevet beredskabsplaner for hver af øerne.

Ad 2) taget til efterretning.

Derudover:

- Der er udsendt orientering til Ø-udvalget på mail, om ophævelse af taxalov på øerne.
- Der er udsendt til orientering til Ø-udvalget på mail, om opgørelse af udgifter til stormfloden.
- FMK er med i Danmark planter ålegræs den 8/6 2024. find info på [Danmark Planter Ålegræs \(taenketankenhav.dk\)](http://Danmark.Planter.Ålegræs.taenketankenhav.dk)

Punkt 23: Punkter fra Avernakø

00.01.00-A00-4-22

Sagsfremstilling

1) Beredskab og gadekær:

Beredskabet henter vand fra øens gadekær i tilfælde af brand. Det er i de fleste tilfælde den hurtigste løsning i forhold til at have pumpen i havet. Gadekærene er dårligt vedligeholdt vokser til med siv. De tørrer hurtigere ud om sommeren når de er dårligt vedligeholdt. I Munke er gadekæret i virkelig dårlig stand. Er der en status om kommunen har planer om at vedligeholde gadekæret i Munke. Det har længe været et ønske. Kunne kommunen sammen med øens beredskab se på mulighederne for at sikre nem adgang til vand i øens gadekær. Eller skal der findes en anden løsning i de situationer hvor gadekæret er tørrer ud og groet til. Det kunne fx være en tankvogn. Vi har haft brandøvelse og vi havde svært ved at få det nye brandudstyr til at virke ordentligt pga gadekærets lave vandstand og mange siv.

2) Helikopterpladser: hvem har ansvaret for vedligeholdelse af øens helikopterpladser

3) Vores Vindmølle på Avernakø er nu 30 år gammel. og vi skal have en plan for en udskiftning. En henvendelse til FMK i foråret 2023 om det overhovedet var muligt at få tilladelse til at opstille en ny gav svaret: Kom med et konkret projekt - noget mere håndgribeligt - som vi kan tage stilling til og bemærk regler i forhold til nærmeste nabo. Afstandskravet betyder umiddelbart at en Vestas V52 på et ca 60 m tårn vil kunne overholde afstandskravet. Den nuværende mølle en Vestas V29 producerer i gennemsnit 750.000 kwt om året. Er teoretisk beregning med ruhestal og højde beregnet til 650.000 kwt. Så møllen står på et fantastisk godt sted og har på landsplan danmarkrekord for den størrelse. Møllen er en 225 kw mølle droslet ned til 200 kw p.g.a. søkablet jvf. Energi Fyns krav. En ny mølle V52 vil kunne producere 800.000 kw om året - altså 4 gange mere end den nuværende. Det betyder selvsagt, at der skal oplagres energi på øen, indtil der er plads på nettet eller andre eksportmuligheder. Avernakø Vindmøllelaug har formuleret et projektforslag for SDU energiingeniør uddannelsen, Dette er blevet godkendt til projektdatabasen og 2 energiingeniør - kandidater har valgt vores projekt. De henvender sig til Energi Fyn, der står for elnettet på Avernakø for at få grunddata til dimensionering og økonomiske analyser af gridsystemer, opstilling af diverse lagringsmuligheder som f.eks. brint, sten.,grus, salt, batteri til f.eks. elfærgen eller andre muligheder.

Se henvendelsen her: "Vi er to bachelorstuderende på Syddansk Universitet på bacheloringeniøruddannelsen i energiteknologi/energisystemer. Vi skriver bachelorprojekt om en ny vindmølle med tilhørende lagersystem på Avernakø og har i den forbindelse en anmodning om adgang til noget data. Det drejer sig om to forskellige ting:

1. Seneste års elforbrug på Avernakø på timebasis (altså alle timer i løbet af 2023). Et samlet elforbrug for hele øen er fint, vi behøver ikke for enkelte husstande (hvilket måske heller ikke kan lade sig gøre ift. GDPR). Kan det lade sig gøre, at få denne timebaserede data for det samlede elforbrug?
2. Der går et el-søkabel fra Avernakø til Fyn – hvad er kapaciteten på dette?

Vi håber I kan hjælpe. Tak ." ?

Afslaget fra VORES ELNET (Energi Fyn) lyder : "Tak for henvendelsen. Som udgangspunkt leverer vi ikke data til projekter, medmindre et projekt bliver udarbejdet i samarbejde med Vores Elnet. Dette er for at sikre os, at vi har styr på data, og at sikre os, at de bliver behandlet korrekt".

Vi vil naturligvis gå videre med den manglende respons fra VORES ELNET. Her er det at FMK kommer ind i billedet. Det må være i alles interesse at der i kommunerne bliver produceret så meget grøn strøm som muligt. Vi har en placering på Avernakø som er unik og en fantastisk god opbakning fra alle lokale på øen. FMK må også være interesseret i vores projekt og med FMK's opbakning og aktive involvering burde det ikke være et problem at få adgang til grunddata. FMK's planstrategi [Sammen skaber vi det gode liv – Udviklingsstrategi 2023-2040 \(fmk.dk\)](#) side 17 Her anføres ønsket om omlægning til varmepumper og fjernvarme.

Hvad er mere nærliggende end at hente grøn strøm fra Avernakø? Vores ønske i Avernakø Vindmøllelaug er at Faaborg-Midtfyn kommune deltager som en aktiv medspiller i vores planer så vi "sammen skaber det gode liv"

4) Afløserfærgen i dokningsperiode 2024: på Avernakø ønsker vi kort evaluering af dokningsperioden. Vi er fx blevet opmærksomme på at det kunne være hjælpsomt med en rampe til cykler og at forholdene skal forbedres for ældre og gangbesværede. Hvad er status i forhold til afløserfærger og det gamle færgeleje på Avernakø de kommende år? Vi er blevet fortalt at mange mulige småfærger og så Frigg er til salg så puljen for mulige afløserfærge bliver mindre og mindre.

5) Fragt og gods til øerne: det opleves at der kan være problemer for fragtmænd med at finde ud af hvor de skal stille gods og varer der skal til øerne på havnen i Faaborg. Kunne adressen (kanalvej 13) gøres tydeligere. Ligeledes kunne skiltet på fragtskuret gøres større så det bliver mere tydeligt at det er her man aflevere gods til øerne.

Beslutning

Ad 1) På nuværende tidspunkt er der ikke planer om at oprense gadekæret i Munke. Dette skyldes, at By, Land og Kultur vurderer, at gadekæret er naturmæssigt og kulturmæssigt i fin stand og fremstår med stensætning. Kapaciteten i gadekæret er fin, der er overløb fra gadekæret til havet, og vandstanden er lav, hvilket giver gode betingelser for et rigt dyre- og insektliv.

By, Land og Kultur foreslår, at Beredskab Fyn jf. pkt. 22 inviteres med til næstkommende møde i Ø-udvalget, der afholdes på Lyø. Så kan Beredskab Fyn og forvaltningen sammen svare på spørgsmål om vedligeholdelse af gadekæret, og Beredskab Fyn kan svare på, om kapaciteten i gadekærene er ok ift. brand.”

Øboerne fra Lyø gør opmærksom på at der ikke er vand i gadekæret ved kroen Lyø – drænet er gået i stykker og har tømt gadekæret.

Øboerne fra Avernakø gør opmærksom på at hvis man vil bibeholde gadekæret ved Munke, så er der behov for oprensning.

Ø-udvalget anbefaler at forvaltningen og beredskabet tilser gadekæret i Munke inden Ø-udvalgsmødet på Lyø.

Ad 2) Helikopterpladserne på Bjørnø, Lyø og Avernakø er alle på græs. Det er Park, Vej og Natur, der vedligeholder disse områder. Helikopterpladserne bliver klippet en gang om måneden gennem aftaler med lokale på de enkelte øer.

Det virker på Lyø.

Bjørnø spørger hvor er den officielle helikopterplads? Er det på sportspladsen eller bag ved den.

På Avernakø bliver den officielle plads på Stenager grundejerforening ikke slået. Kommunen slår vejen derned en gang om året. Der skal laves en ny aftale på Avernakø.

Ad 3) Forvaltningen er i dialog med Avernakø Vindmøllelaug om deres ønske om at udskifte den nuværende vindmølle. Senest er det blevet aftalt med deres sekretær, at der afholdes et møde mellem forvaltningen og Avernakø Vindmøllelaug inden for nærmeste fremtid, hvor mulighederne drøftes.

Det foreslås, at afslaget fra Vores Elnet (Energi Fyn) drøftes på mødet.

Ad 4) Det er forvaltningens indtryk, at sejladsen med Bertha K har fungeret godt med de begrænsninger, der naturlig følger med et meget mindre skib. Faaborg III har lange ramper og en landdel som kan justeres efter vandstand. Bertha K's korte landgang kan ikke i samme omfang absorbere høj- og lavvande, hvorfor landgangen i visse situationer kan opleves stejl. Ø-færgeren har suppleret Bertha K's besætning med en ekstra skibsassistent, bl.a. med det formål at sikre en hjælpende hånd til passagerer med behov for dette. Bertha K og andre små færger er bestemt en udfordring for dårligt gående og ikke mindst kørestolsbrugere, men det er desværre et vilkår i de kommende år.

De gamle færgelejer på øerne er ødelagte efter stormfloden sidste efterår. Frigg Sydfyen og Smålandshavet sættes til salg, og der er ikke ledig erstatningstonnage med bilkapacitet som passer til Faaborg III's færgelejer. Der planlægges en kort dokning i 2025, og det bliver efter al sandsynlighed med Bertha K som afløser. Det undersøges med skibets ejer, om adgangsforholdene kan forbedres.

Ø-udvalget gør opmærksom på at det på er det adgangsforholdet på selve havnen til færgen der er problematiske – den lille interimistiske trappe med en pind som gelænder er ikke nok og skal forbedres. Der mangler en cykelrampe på begge øer. Måske kan en fast rampe på begge øer en løsning. Øerne ønsker at kommunens tilgængelighedskoordinator kigger ind i problemstillingen.

Spunsen på Avernakø er tæret helt –asfalten synker der hvor Bertha K ligger til, hvilket er problematisk og utrygt og man må forventet at efterårsstormene vil betyde at situationen forværres og vil udgøre en sikkerhedsmæssig risiko. Øerne efterspørger at kommunen tager stilling til de gamle færgelejer. Både hvad man vil med dem, og hvilken plan der er for dem.

Ad 5) Nye fragtmænd/ferieaflødere er flinke til at komme ind på havnekontoret for at spørge før de evt. læser noget gods af et forkert sted, så vi har umiddelbart ikke oplevet de beskrevne problemer med gods.

Vi er naturligvis lydhøre overfor enhver problematik, og vil i denne her forbindelse iværksætte en tydeliggørelse af både Havnekontor og Godsskur.

Øerne gør opmærksom på at der skal stå med store bogstaver, på et KÆMPE skilt ”KANALVEJ 13”.

Punkt 24: Punkter fra Lyø

00.01.00-A00-4-22

Sagsfremstilling

1) På havnen i Faaborg står et skilt om at Faaborg er Geopark. Vi mener at hele kommunen er Geopark, så burde der ikke stå et skilt på hver af øerne at de også er Geopark?

Beslutning

Ad 1) Der står et skilt på Faaborg Havn og ved Bøjden Færgehavn, som angiver, at man kører ind i Geoparken. Årsagen til, at vi har placeret skiltet på Faaborg Havn, er at synliggøre, at man bevæger sig rundt i Geoparken – Faaborg Havn er således et knudepunkt for adgangen til Geoparken. Udover de store geoparkskilte er der opsat mange piktogrammer, som viser folk, at de er i en geopark. Disse piktogrammer er flere steder på øerne.

Der er pt ingen planer om at opsætte de store geoparkskilte flere steder.

Ø-udvalget bemærker at Trafikanalyserne der er lavet af maritim trafik, viser at øerne er maritime trafikknudepunkter, der for vil det give mening med Geopark skilte i havnene på øerne. Der er mange turister der sejler til øerne og aldrig kommer til Faaborg – de opdager ikke at de er i en Geopark. der for har øerne et

særligt ønske om at få sat skilte op.

Punkt 25: Affaldshåndtering på øerne - invitation til dialog

00.01.00-A00-4-22

Sagsfremstilling

Forvaltningen vil gerne invitere til dialog med repræsentanter fra Avernakø, Bjørnø og Lyø om fremtidens affaldshåndtering på øerne.

Grundet krav om øget affaldssortering hos erhverv, flere renoveringer og nedrivninger samt skærpede krav til håndtering af asbest kan den nuværende affaldshåndtering på øerne ikke følge med udviklingen. Udfordringen på øerne er bl.a. begrænset plads, ekstra transportudgifter i form af færger, svingende mængder affald, forkert affaldssortering og det kan være svært at adskille, om affaldet stammer fra erhverv eller fra husholdningerne. Derudover har sidste års stormflod også betydet øgede mængder affald.

Beboerrepræsentanterne på Avernakø, Bjørnø og Lyø har givet udtryk for, at øerne har forskellige ønsker for øget/bedre affaldssortering. Forvaltningen ser derfor et behov for dialog om ønsker og begrænsninger i forhold til håndteringen af affald på øerne.

Forvaltningen foreslår, at en repræsentant fra henholdsvis kommunen og FFV samt to repræsentanter fra hver ø i fællesskab finder ud af hvordan vi kan optimere affaldshåndteringen på øerne i Faaborg-Midtfyn Kommune.

Beslutning

Ø-Udvalget har følgende medlemmer til gruppen:

Lyø:

Brian Heisse

Frank Severik Hansen

Avernakø:

Laura Bjerre,

Flemming Christensen

Bjørnø:

Mathias Valentin

Maja Ibsen

Der er begyndende stort fokus på affaldshåndtering på øer via sammelsluningen af ø-samfund.

Ø-udvalget ønsker en opfølgning fra affaldshåndteringsgruppen på næstkommende møde.

Punkt 26: Behandling af ansøgning om støtte til projekt på Øerne - Ø-udvalgets anbefalinger og kommentarer

01.00.00-P20-1-16

Sagsfremstilling

Ø-udvalget skal kommentere og komme med anbefalinger til nedenstående sag som forelægges Kultur- og Lokalsamfundsudvalget til beslutning efterfølgende.

RESUME

Der søges om ekstra tilskud til et af projekterne i øernes helhedsplan. Bjørnø er i gang med deres Læmoleprojekt, og har ekstra udgifter til rådgivning på 29.500 kr.

Midlerne kan bevilges af den afsatte pulje til at ”Styrke bosætningspotentialet på øerne”.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller, at Kultur- og Lokalsamfundsudvalget godkender bevilling på 29.500 kr. til ekstra udgifter vedr. fase 2 af læmole-projektet på Bjørnø.

Bevillingen kan gives under forudsætning af at rest-midlerne fra 2023 er godkendt til overførsel til 2024.

Sagsfremstilling

Styregruppen for ’Igangsætning af udviklingsprojekter fra Helhedsplan for Avernakø, Bjørnø og Lyø’ har indstillet til Ø-udvalget at anbefale Kultur- og Lokalsamfundsudvalget at bevilge ekstra støtte til teknisk undersøgelse af læmoleprojektets fase 2.

Ø-udvalget har behandlet sagen på møde den 30. maj 2024, og anbefaler indstillingen fra styregruppen.

Bjørnø har tidligere anmodet og modtaget støtte til fase 1 i undersøgelsen, som blev afsluttet i september 2023. Siden da har Bjørnø arbejdet med fase 2, hvor der er givet 180.000 kr. i støtte fra puljen.

Fase 2 skal give mulighed for at anvende det færdige materiale til kommunens budgetforhandlinger frem mod 2025 - såfremt det er en mulighed.

Fase 2 (skitseprojekt og myndighedsgodkendelse) indeholder udarbejdelse af plan og snittegninger af mole og broer, visualisering af løsning, anlægsbudget, dimensionering til læmoler, tidsplan for projektet, myndighedsprojekt, mv. (se vedhæftede tilbud for flere detaljer).

Forvaltningen er i løbende dialog med repræsentanter fra Bjørnø, hjælper med kvalitetssikring af rådgivningen og anbefaler at ekstra udgifterne til fase 2 dækkes af puljen.

Kultur- og Lokalsamfundsudvalget har foreløbig godkendt følgende bevillinger til projekter efter Ø-udvalgets indstillinger:

1. projekt Transformatorårn på Bjørnø med udbetaling af et samlet beløb på 129.775 kr.
2. projekt tekniske undersøgelser af Bjørnø læmole, fase 1, med udbetaling af et samlet tilskud på 60.000 kr.
3. forhåndsreservering af 100.000 kr. til tekniske tegninger til ombygning af bygning ved Damgården på Lyø under forudsætning af, at der fremsendes en uddybende redegørelse af projektet.
4. QR-projekt for alle tre øer med en udbetaling af et samlet beløb på 198.750 kr.
5. Offentlig Legeplads på Avernakø med en udbetaling af et samlet beløb på 101.891 kr.
6. Bjørne læmole, tekniske undersøgelser fase 2 med et tilskud på 180.000 kr.

Derved er der en rest på 129.584 kr. til rådighed ud af det samlede beløb på 900.000 kr., som er afsat i budgettet til opfølgning på Øernes Helhedsplan og handlingsplan.

ØKONOMI

Der er i budget 2020-2022 afsat 900.000 kr. øremærket til at ”Styrke bosætningspotentialt på øerne”.

Med en ekstra bevilling på 29.500 kr. til teknisk undersøgelse i fase 2 af Bjørnø læmole vil der herefter være et restbeløb på 100.084 kr.

Beslutning

Ø-udvalget anbefaler indstillingen overfor Kultur- og Lokalsamfundsudvalget.

Punkt 27: Evt.

00.01.00-A00-4-22

Beslutning

- Der bliver afholdt styregruppemøde snarest, men henblik på ansættelse af Ø-konsulent. Lyø Beboerforening der er tovholder i forhold til ansættelse af ø-konsulenten .
- Der er et ønske om at er reklameres for QR-koder i samarbejde med Visit faaborg eller andre.